

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Kehitysyhteistyövaliokunta

2004/0242(CNS)

19.1.2005

LAUSUNTO

kehitysyhteistyövaliokunnalta

kansainvälisen kaupan valiokunnalle

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta
(KOM(2004)0699 – C6-0001/2005 – 2004/0242(CNS))

Valmistelija: Margrietus van den Berg (*)

(*) Valiokuntien tehostettu yhteistyö – työjärjestyksen 47 artikla

LYHYET PERUSTELUT

Komissio laati ehdotuksen asetukseksi uudesta yleisestä tullietuusjärjestelmästä 20. lokakuuta 2004 ja komission ehdottaman tekstin perusteella sen pitäisi säännellä GSP:tä 1. heinäkuuta 2005 alkaen aina 31. joulukuuta 2008 saakka.

Ehdotus on seurausta 7. heinäkuuta 2004 annetusta tiedonannosta, jossa esitettiin suuntaviivat uudelle yleiselle tullietuusjärjestelmälle kymmenen vuoden ajanjaksolle vuodesta 2006 vuoteen 2015. Kun DEVE ja INTA valiokuntien suulliset kysymykset komissiolle ja neuvostolle oli esitetty, tiedonantoa käsiteltiin laajalti täysistunnossa 14. lokakuuta ja sitä koskeva päätöslauselma hyväksyttiin käytännössä yksimielisesti.

Perustamisestaan saakka vuonna 1971 GSP on ollut avainasemassa EU:n kehitysapupolitiikassa. EU itse asiassa "lahjoittaa" joka vuosi 2,2 miljardia dollaria kaupan etuuskohteluna, mikä on enemmän kuin koko virallinen kehitysapu.

Erityisesti kehitysyhteistyövaliokunnan ja yleisesti Euroopan parlamentin vastuulla on se, että GSP-järjestelmässä säilytetään tämä voimakas kehitysnäkökulma.

Komissio hahmotteli ehdottamansa muutokset asetusluonnokseen jo sen 7. heinäkuuta antamassa tiedonannossa, johon parlamentti otti kantaa 14. lokakuuta päätöslauselmalla, jonka suuri osa sen jäsenistä hyväksyi. Kuten parlamentti ilmoitti tässä päätöslauselmassa, valmistelija tuki vahvasti tiedonannossa esitettyjä ja asetusluonnoksessa edelleen kehiteltäviä tavoitteita kuten järjestelyiden yksinkertaistamista, vakauttamista ja selkeyttämistä sekä etuuskohtelun keskittämistä kaikkein eniten apua tarvitseviin kehitysmaihin sekä kestävän kehityksen osuuden vahvistamisen.

Tiedonannon ja lainsäädäntötekstin välillä on kuitenkin joitakin eroavaisuuksia, joista parlamentin pitäisi pyytää selvityksiä ja lisätietoja.

Ensimmäinen tällainen tiedonannon ja lainsäädäntötekstin välinen eroavaisuus, jonka valmistelija havaitsi, oli asetusehdotuksen ajoituksessa. Tarkistusprosessin alusta alkaen ja 20. lokakuuta (sama päivä jolloin asetusluonnos julkaistiin) asti komissio väitti, että uuden asetuksen voimaantulon päivämäärä on 1. tammikuuta 2006. Komissaari Pascal Lamy vahvisti tämän päivämäärän puheessaan Euroopan parlamentin täysistunnossa 14. lokakuuta. Kuten monet parlamentin jäsenet toivat esiin Pascal Lamyn kanssa käydyssä keskustelussa, tämä päivämäärä merkitsi jo tuolloin tiukkaa aikataulua parlamentin ja asianosaisten kuulemiselle.

Komission kannalta keskeistä on alati ollut se, että GSP-järjestelmä on ennustettavissa oleva ja se on aina korostanut, että uusi GSP-asetus pitäisi hyväksyä vähintään 12 kuukautta ennen kuin se tulee voimaan. Komissaari Lamy suostui siihen, että tätä aikaa voidaan lyhentää yhdeksään kuukauteen, jotta saadaan aikaan merkityksellinen mielipiteenvaihto Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvosto tunnusti 12. lokakuuta hyväksymisissään päätelmissä, että GSP-järjestelmän uudistamisesta tarvitaan merkityksellistä keskustelua parlamentin ja muiden asianosaisten

kanssa ja että taloudellisille toimijoille on annettava riittävästi aikaa, jotta ne voivat sopeutua uusiin sääntöihin.

Nyt komission julkistettua ehdotuksensa näemme, että sen voimaantulolle ehdotettu päivämäärä on 1. heinäkuuta 2005. Komission selityksen mukaan muutos liittyi Intian koolle kutsumaan WTO:n paneeliin, jossa käsiteltiin GSP-järjestelmän lääkeaineita koskevia kohtia. Paneelin päätös velvoittaa EU:n panemaan toimeen muutokset 1. heinäkuuta 2005 mennessä ja komissio ehdottaa, että tämä toteutetaan ehdotetun muutoksen myötä. Valmistelija katsoo kuitenkin, että EU:n pitäisi harkita seuraavia seikkoja:

Jos uusi asetus tulee voimaan 1. heinäkuuta 2005, se saattaisi aiheuttaa valtavaa vahinkoa maille, jotka tällä hetkellä hyötyvät GSP-erityisjärjestelyistä (työvoimaa koskevat oikeudet, ympäristönsuojelu, huumeiden tuotannon ja salakuljetuksen torjuminen), mukaan lukien Andien yhteisö ja Keski-Amerikan maat. Ne ovat tukikelpoisia teoriassa myös samanlaisesta järjestelmästä (GSP+), mutta ne tarvitsevat enemmän kuin kolme kuukautta valmistautukseen siihen. Eräiden maiden kuten El Salvadorin olisi muutettava perustuslakiaan ennen kuin ne voivat ratifioida joitakin yleissopimuksista.

Komission ehdottama aikataulu on vastoin komission itsensä aikaisemmin esittämiä periaatteita:

- tarve merkityksellisiin kuulemisiin asianosaisten kanssa
- asianosaisten tarve ennustettavuuteen
- tulliviranomaisten tarve valmistautua uuden järjestelmän soveltamiseen
- vaarallisen juridisen tyhjiön syntymisen vaara, jos aiempi järjestelmä kumotaan 30. kesäkuuta 2005 (kuten ehdotuksessa sanotaan), mutta uusi järjestelmä ei ole vielä valmis. Olisi liian optimistista ajatella, että komissio ja neuvosto pystyvät hyväksymään GSP+ -luettelon 1. heinäkuuta 2005 mennessä.

Näin ollen valmistelija ehdottaa tarkistuksissaan, että päivämääräksi palautetaan 1. tammikuuta 2006, ja kannustaa komissiota ja neuvostoa etsimään vaihtoehtoisia ratkaisuja WTO:n päätöksen noudattamiseksi ilman asetuksen voimaantulopäivämäärän aikaistamista.

Valmistelija on myös ehdottanut muutoksia tiettyihin artikloihin Euroopan parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan edustajien saamiseksi mukaan mahdollisiksi tiedonlähteiksi ja keskeisten yleissopimusten täytäntöönpanon tarkastajiksi.

Lopuksi valmistelija on ehdottanut pieniä muutoksia eräiden artikloiden sanamuotoon niiden juridisen merkityksen selkeyttämiseksi.

Valmistelija aikoo käsitellä myös muita asioita omaan luonnokseensa tehtävissä lisätarkistuksissa kuultuaan tärkeimpiä asianosaisia. Tämä koskee lähinnä seuraavia seikkoja:

Alkuperäsäännökset. Komissio ilmoitti tiedonannossaan aikovansa uudistaa alkuperäsääntöjärjestelmän muodon, sisällön ja menettelyt. Se tunnusti, että näiden määräysten mutkikkuus on tärkeimpiä syitä siihen, että GSP-tullietuuksia käytetään liian vähän, erityisesti kaikkein vähiten kehittyneissä maissa. Asetusehdotus ei tuo kuitenkaan minkäänlaista muutosta nykyjärjestelmään. Parlamentin kanta tehtiin jo selväksi

14. lokakuuta 2004 yksimielisesti annetussa päätöslauselmassa: laajentaminen alueiden väliseen kumulaatioon ja täyden maailmanlaajuisen kumulaation ottaminen harkintaan.

Valmistelija aikoo pyytää parlamenttia tilaamaan riippumattoman asiantuntijaselvityksen tästä kysymyksestä. Se lähetetään komissiolle ja neuvostolle käsiteltäväksi ennen asetuksen seuraavaa tarkistamista kolmen vuoden päästä.

Välineen "anteliaisuus". Tunnustaen, että unionin GSP-järjestelmä on anteliain kaupankäynnin etuusjärjestelmä, jonka mikään kehittyneiden maiden ryhmä tarjoaa kehitysmaille, valmistelija haluaisi muistuttaa, että asetusehdotuksessaan komissio ei ole mennyt niin pitkälle kuin se olisi voinut mennä. EU voisi käyttää kolmea työkalua tullietuusjärjestelmän rapautumisen estämiseksi: laajentaa järjestelmään kuuluvien tuotteiden luetteloa, siirtää eräät tuotteet herkkien tuotteiden ryhmästä muihin tuoteryhmiin ja lisätä etuusmarginaaleja kummassakin ryhmässä. Tässä asetusehdotuksessa komissio on päättänyt soveltaa ainoastaan ensimmäistä vaihtoehtoa lisäämällä noin 300 uutta tuotetta järjestelmän piiriin. Tämä saattaa olla riittävästi ensimmäisten kolmen vuoden aikana, mutta kehitysyhteistyövaliokunnan pitäisi kannustaa komissiota ja neuvostoa harkitsemaan myös kahden muun vaihtoehdon käyttämistä. Tämä on erityisen tärkeää siinä tapauksessa, että Dohan kierroksen saaminen menestyksellisesti päätökseen johtaa yhä pahempaan etuuskohtelun rapautumiseen.

Valmistelija tarkistelee varmasti vielä muitakin asioita tulevissa tarkistuksissaan otettuaan ensiksi huomioon asianosaisten mielipiteet. Tällaisia asioita ovat: työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu (ammattiyhdistysliikkeen ottaminen mukaan GSP + -järjestelmän vaatimusten uudistamiseen), tarkistamislausekkeet (15 artikla) sekä perusteellisempi arvio ehdotetusta uudesta graduatiojärjestelmästä (joka perustuu ainoastaan markkinaosuusperusteisiin, 13 artikla).

TARKISTUKSET

Kehitysyhteistyövaliokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Komission teksti¹

Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1
Johdanto-osan 1 a kappale (uusi)

(1 a) Perustamisestaan alkaen yleinen tullietuusjärjestelmä (GSP) on ollut yksi tärkeimmistä välineistä, jolla on avustettu kehitysmaita köyhyyden vähentämisessä

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

auttamalla niitä hankkimaan tuloja kansainvälisestä kaupasta ja jolla on tuettu kehitysmaiden kestävä kehitystä edistämällä teollista kehitystä ja niiden talouden monipuolistamista.

Perustelu

Valmistelija haluaa korostaa, että järjestelmän ensisijainen ja pääasiallinen tavoite on avustaa kehitysmaita köyhyyden vähentämisessä.

Tarkistus 2

Johdanto-osan 6 a kappale (uusi)

(6 a) Jotta GSP-järjestelmän käyttöaste nousisi ja kehitysmaat voisivat paremmin hyötyä kansainvälisestä kaupasta ja etuusmenettelyistä Euroopan unioni pyrkii antamaan niille ja erityisesti vähiten kehittyneille maille asianmukaista teknistä apua.

Tarkistus 3

Johdanto-osan 7 kappale

(7) Kestävä kehitys ja hyvä hallinto koskeva erityinen kannustusmenettely perustuu kokonaisvaltaiseen kestävä kehityksen käsitteeseen sellaisena kuin se ilmaistaan erilaisissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ja asiakirjoissa kuten YK:n julistuksessa oikeudesta kehitykseen (1986), ympäristöä ja kehitystä koskevassa Rion julistuksessa (1992), työelämän peruseriaatteita ja -oikeuksia koskevassa ILO:n julistuksessa (1998), YK:n vuosituhatjulistuksessa (2000) ja kestävä kehitys koskevassa Johannesburgin julistuksessa (2002). Näin ollen ylimääräiset tullietuudet olisi kohdistettava kehitysmaihin, jotka niiden talouden yksipuolisuus ja riittämätön yhdentymisen kansainväliseen kauppajärjestelmään on saattanut muihin heikompaan asemaan samalla, kun niille aiheutuu erityisiä rasitteita ja velvollisuuksia ihmisoikeuksia ja

(7) Kestävä kehitys ja hyvä hallinto koskeva erityinen kannustusmenettely perustuu kokonaisvaltaiseen kestävä kehityksen käsitteeseen sellaisena kuin se ilmaistaan erilaisissa kansainvälisissä yleissopimuksissa ja asiakirjoissa kuten YK:n julistuksessa oikeudesta kehitykseen (1986), ympäristöä ja kehitystä koskevassa Rion julistuksessa (1992), työelämän peruseriaatteita ja -oikeuksia koskevassa ILO:n julistuksessa (1998), YK:n vuosituhatjulistuksessa (2000) ja kestävä kehitys koskevassa Johannesburgin julistuksessa (2002). Näin ollen ylimääräiset tullietuudet olisi kohdistettava kehitysmaihin, jotka niiden talouden yksipuolisuus ja ***puute talouden kehittämismuunnoksesta sekä*** riittämätön yhdentymisen kansainväliseen kauppajärjestelmään on saattanut muihin heikompaan asemaan samalla, kun niille

työntekijöiden oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintoa koskevien keskeisten kansainvälisten yleissopimusten ratifioinnista ja tosiasiallisesta täytäntöönpanosta. Näiden tullietuuksien tarkoituksena on edistää talouskasvua ja myötävaikuttaa näin kestäväen kehityksen tarpeen huomioon ottamiseen. Tämän vuoksi edunsaajamaihien sovellettavat tullit suspendoidaan tässä menettelyssä.

aiheutuu erityisiä rasitteita ja velvollisuuksia ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintoa koskevien keskeisten kansainvälisten yleissopimusten ratifioinnista ja tosiasiallisesta täytäntöönpanosta. Näiden tullietuuksien tarkoituksena on edistää talouskasvua ja myötävaikuttaa näin kestäväen kehityksen tarpeen huomioon ottamiseen. Tämän vuoksi edunsaajamaihien sovellettavat tullit suspendoidaan tässä menettelyssä.

Tarkistus 4

Johdanto-osan 16 a kappale (uusi)

(16 a) Edunsaajamaihista peräisin oleviin tullitariffin XI jakson tuotteisiin sovellettavan graduaation raja-arvon olisi oltava vähintään 12,5 prosenttia.

Tarkistus 5

Johdanto-osan 17 a kappale (uusi)

(17 a) Alkuperäsääntöjärjestelmää koskevaa asetusta (ETY) N:o 2454/93 tarkistetaan lähitulevaisuudessa, jotta se palvelisi paremmin taloudellisen ja teollisen kehityksen tavoitetta.

Tarkistaminen olisi saatettava päätökseen vähintään yksi vuosi ennen tämän asetuksen voimassaolon päättymistä, ja sen olisi katettava alkuperäsääntöjärjestelmän muoto, sisältö ja menettelyt. Tarkistamisen olisi perustuttava parhaille kansainvälisille käytännöille, ja sen avulla olisi pyrittävä lähentämään EU:ssa nykyisin olemassa olevia järjestelmiä.

Uuden alkuperäsääntöjärjestelmän olisi sisällettävä muun muassa alueiden välinen kumulaatio ja maailmanlaajuinen kumulaatio, tiettyjen tuotteiden kaksinkertaista jalostusprosessia koskevan vaatimuksen poistaminen ja maan pitäminen GSP- ja EBA (Everything But

Arms) -etuuskohtelukelpoisena, vaikka se ei olisikaan lopullinen vientimaa, jos tuotteille tulee kyseisessä maassa huomattavaa lisäarvoa.

Perustelu

Nykyiset alkuperäsäännöt ovat tiukemmat kuin on tarpeen niiden tavoitteen saavuttamiseksi. Tästä johtuen GSP-etuuksien, EBA mukaan lukien, käyttöaste on aivan liian alhainen. Komission olisi mukautettava alkuperäsääntöjä niin pian kuin mahdollista, jotta nämä säännöt palvelisivat paremmin taloudellisen ja teollisen kehityksen edistämistavoitetta.

Or. fr

Tarkistus 6

Johdanto-osan 21 a kappale (uusi)

(21 a) Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimus) 37 artiklan 6 kohdan mukaisesti vuonna 2008 suoritettavassa asetuksen tarkistamisessa otetaan huomioon sellaisten AKT-maiden edut, muut kuin vähiten kehittyneet maat mukaan lukien, jotka eivät halua tai ole valmiita tekemään taloudellista kumppanuussopimusta Cotonoun sopimuksen puitteissa, niin että GSP-järjestelmästä tulee niille varteenotettava vaihtoehtoinen "turvaverkko".

Perustelu

Cotonoun sopimukseen liittyvien taloudellisten kumppanuussopimusten neuvotteluvaltuuksista sopimisen yhteydessä kesäkuussa 1998 neuvosto ja komissio ilmoittivat, että GSP:n tarkistaminen vuonna 2004 merkitsisi muille kuin vähiten kehittyneille AKT-maille, jotka eivät ole valmiita tekemään taloudellisia kumppanuussopimuksia, uudenlaisia kauppasuhteiden puitteita, jotka vastaisivat niille Lomé'n sopimuksen perusteella kuuluneita kaupan ehtoja. Nykyisessä GSP-asetuksessa ei ole sopivaa vaihtoehtoa näille etuuksille, ja siksi sitä pitäisikin mahdollisesti tarkistaa, kunhan AKT-maiden kanssa on keskusteltu asiasta.

Tarkistus 7
3 artiklan 5 kohta

5. Kun edunsaajamaa on tehnyt yhteisön kanssa kauppaa koskevan sopimuksen, **johon sisältyvät vähintään kaikki kyseiselle maalle nykyisessä GSP-järjestelmässä vahvistetut etuudet, se** poistetaan liitteessä I olevasta edunsaajamaiden luettelosta.

5. Kun edunsaajamaa on tehnyt yhteisön kanssa kauppaa koskevan sopimuksen, **kyseinen sopimus on ensisijainen edellyttäen, että se sisältää** kyseiselle maalle nykyisessä GSP-järjestelmässä vahvistetut etuudet **ja mahdollisuuden saada erityistä kannustusmenettelyä vastaavia etuuksia tässä asetuksessa asetettujen edellytysten mukaisesti. Kauppaa koskevan sopimuksen johdosta kyseinen maa** poistetaan liitteessä I olevasta edunsaajamaiden luettelosta.

Perustelu

Nykyisen asetusehdotuksen teksti eroaa perusteluosan tekstistä siinä, että asetuksen mukaan joissakin kehitysmaiden kanssa tehtävissä vapaakauppasopimuksissa, kuten taloudellisissa kumppanuussopimuksissa, voidaan säätää etuuskohtelusta, joka ei ole yhtä suotuisa kuin uusi GSP-järjestelmä, kun taas perusteluissa todetaan, että taloudellisissa kumppanuussopimuksissa on määrättävä aikaisempaa oikeudesta vastaavaan etuuskohtelupääsyyn.

Erityinen kannustusmenettely on olennainen osa GSP-järjestelmää ja kannustaa kestävään kehitykseen, hyvään hallintoon ja ympäristönhoitoon. Sen olisi näin ollen sisällyttävä kaikkiin tuleviin kauppaa koskeviin sopimuksiin Euroopan unionin ja kehitysmaiden välillä.

Tarkistus 8
3 artiklan 5 a kohta (uusi)

**5 a. Kun komissio laskee
graduaatioprosentteja, 3 artiklan
5 kohdassa tarkoitettujen, aikaisemmin
GSP-järjestelmään kuuluneiden maiden
tuonnin tasot otetaan mukaan laskelmiin.**

Perustelu

Kun Euroopan unioni solmii kauppaa koskevia sopimuksia kehitysmaiden kanssa, nämä maat poistetaan GSP-järjestelmästä. Tämä ei saisi vaikuttaa muiden kehitysmaiden graduaatioprosentteihin.

Tarkistus 9
5 artiklan 2 kohta

2. Alkuperätuotteen (peräisin olevan tuotteen) käsitteen määrittelyä ja siihen liittyvän hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevat säännöt, joita tarvitaan sovellettaessa tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä, annetaan komission asetuksessa (ETY) N:o 2454/93.

2. Alkuperätuotteen (peräisin olevan tuotteen) käsitteen määrittelyä ja siihen liittyvän hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevat säännöt, joita tarvitaan sovellettaessa tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä, annetaan komission asetuksessa (ETY) N:o 2454/93. **Alkuperäsääntöjä koskevan järjestelmän muoto, sisältö ja menettelyt tarkistetaan säännöllisesti, jotta voidaan arvioida sen vaikutusta GSP-järjestelmän käyttöasteisiin ja jotta se palvelisi paremmin taloudellisen ja teollisen kehityksen edistämistavoitetta.**

Perustelu

Nykyiset alkuperäsäännöt ovat tiukemmat kuin on tarpeen niiden tavoitteen saavuttamiseksi. Näin ollen GSP-tullietuuksien, mukaan lukien kaikkea paitsi aseita -järjestelmän (EBA), käyttöaste on edelleen aivan liian alhainen. Komission olisi säännöllisesti arvioitava ja tarkistettava alkuperäsääntöjä koskevaan järjestelmää käyttöasteiden nostamiseksi ja jotta se palvelisi paremmin taloudellisen ja teollisen kehityksen edistämistavoitetta.

Tarkistus 10
7 artiklan 2 kohta

2. Liitteessä II lueteltujen arkojen tuotteiden yhteisen tullitariffin mukaiset arvotullit alennetaan **3,5 prosenttiyksiköllä**. Tullitariffin XI jaksoon kuuluvia tuotteita koskeva alennus on **20 prosenttia**.

2. Liitteessä II lueteltujen arkojen tuotteiden yhteisen tullitariffin mukaiset arvotullit alennetaan **4 prosenttiyksiköllä**. Tullitariffin XI jaksoon kuuluvia tuotteita koskeva alennus on **30 prosenttia**.

Perustelu

Esittelijän mielestä näitä lukuja olisi korotettava komission tiedonannossa KOM(2004)0461 esitettyjen tavoitteiden mukaisesti.

Tarkistus 11
7 artiklan 4 kohta

4. Liitteessä II lueteltujen arkojen tuotteiden yhteisen tullitariffin mukaiset paljoustullit, vähimmäis- tai enimmäistulleja lukuun

4. Liitteessä II lueteltujen arkojen tuotteiden yhteisen tullitariffin mukaiset paljoustullit, vähimmäis- tai enimmäistulleja lukuun

ottamatta, alennetaan **30 prosentilla**. CN-koodiin 2207 kuuluvia tuotteita koskeva alennus on 15 prosenttia.

ottamatta, alennetaan **40 prosentilla**.

Perustelu

Tarkistuksen esittäjän mielestä näitä lukuja olisi korotettava komission tiedonannossa KOM(2004)0461 esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Ei ole perusteita soveltaa alkoholijuomiin (CN-koodi 2207) pienempää alennusta.

Tarkistus 12

9 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan 2 a luetelmakohta (uusi)

– tietystä syystä ja väliaikaisesti ei voi ratifioida kaikkia vaadittavia yleissopimuksia mutta on osoittanut sitoutuvansa yleissopimusten sisältämiin periaatteisiin ja oikeuksiin ja noudattaa niitä, sillä edellytyksellä että kyseinen maa lähitulevaisuudessa aikoo ratifioida yleissopimukset, ja,

Perustelu

Tämä tarkistus on saanut alkunsa El Salvadorin tilanteesta. Sen nykyinen perustuslaki ei salli ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua (nro 87 ja järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden soveltamista (nro 98) koskevien sopimusten ratifiointia. Jos El Salvador osoittaa, että siellä ollaan valmiita uudistamaan perustuslakia lähitulevaisuudessa ja käytännössä toimii sopimusten periaatteiden mukaisesti, sen olisi väliaikaisesti sallittava hyödyntää GSP-järjestelmän erityistä kannustusmenettelyä.

Tarkistus 13

9 artiklan 1 kohdan 2 alakohta

Edunsaajamaiden on joka tapauksessa ratifioitava kyseessä olevat 27 yleissopimusta **31 päivään joulukuuta 2008 mennessä**.

Edunsaajamaiden on joka tapauksessa ratifioitava kyseessä olevat 27 yleissopimusta **neljän vuoden kuluessa siitä, kun niille on ensimmäisen kerran myönnetty oikeus hyödyntää erityistä kannustusmenettelyä**.

Perustelu

Erityinen kannustusmenettely on olennainen osa GSP-järjestelmää ja kannustaa kestävään kehitykseen, hyvään hallintoon ja ympäristöhoitoon. Sitä ei näin ollen tulisi rajoittaa vain maihin, jotka ovat riittävän kehittyneitä tämän asetuksen tullessa voimaan, vaan sen olisi toimittava jatkossakin kannustimena.

Tarkistus 14
10 artiklan 1 kohdan a alakohta

a) liitteessä I mainittu maa tai alue pyytää oikeutta menettelyyn **kolmen kuukauden kuluessa tämän asetuksen julkaisemisesta** ja

a) liitteessä I mainittu maa tai alue pyytää oikeutta menettelyyn ja

Perustelu

Erityinen kannustusmenettely on olennainen osa GSP-järjestelmää ja kannustaa kestäväään kehitykseen, hyvään hallintoon ja ympäristönhoitoon. Sitä ei näin ollen tulisi rajoittaa vain maihin, jotka ovat riittävän kehittyneitä tämän asetuksen tullessa voimaan, vaan sen olisi toimittava jatkossakin kannustimena.

Tarkistus 15
11 artiklan 1 kohta

1. Vastaanotettuaan pyynnön, johon on liitetty 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot, komissio tarkastelee sitä. Tarkastelussa otetaan huomioon asianomaisten kansainvälisten järjestöjen ja muiden tahojen tekemät huomiot. Komissio voi esittää pyynnön esittäneelle maalle aiheelliseksi katsomiaan kysymyksiä ja **tarkastaa** saamansa tiedot pyynnön esittäneeltä maalta ***tai miltä tahansa luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä***. Komissio ilmoittaa arvioinnistaan pyynnön esittäneelle maalle ja pyytää sitä tekemään huomautuksensa.

1. Vastaanotettuaan pyynnön, johon on liitetty 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot, komissio tarkastelee sitä. Tarkastelussa otetaan huomioon asianomaisten kansainvälisten järjestöjen ja muiden tahojen tekemät huomiot. Komissio voi esittää pyynnön esittäneelle maalle aiheelliseksi katsomiaan kysymyksiä ja ***sen olisi tarkastettava*** saamansa tiedot pyynnön esittäneeltä maalta ***ja muilta merkittäviltä lähteiltä, myös Euroopan parlamentilta ja merkittäviltä kansalaisyhteiskunnan edustajilta, kuten työmarkkinaosapuolilta***. Komissio ilmoittaa arvioinnistaan pyynnön esittäneelle maalle ja pyytää sitä tekemään huomautuksensa.

Perustelu

Euroopan parlamentti ja muut merkittävät lähteet kuten kansalaisyhteiskunnan edustajat, mukaan lukien kansalliset parlamentit, pitäisi ottaa huomioon, kun tarkastetaan useimpien liitteessä III lueteltujen yleissopimusten, kuten esimerkiksi ihmisoikeuksien ja työelämän normeja koskevien yleissopimusten täytäntöönpanoa. Valmistelija on lisännyt joukkoon myös työmarkkinaosapuolet, mikä sisältää ammattiliitot, sillä niiden osallistuminen voi olla hyvin tärkeää ILO:n yleissopimusten toimeenpanoa tarkastettaessa.

Tarkistus 16
15 artiklan 1 kohdan e a alakohta

e a) vakavat ja järjestelmälliset epäterveet kaupan käytännöt, jotka eivät kuulu e kohdassa tarkoitettuihin käytäntöihin mutta jotka aiheuttavat haittaa yhteisön eduille ja joihin ei voida puuttua e kohdan tai 20 artiklan nojalla;

Poistetaan.

Perustelu

Jos näille maille myönnettyjä etuusmenettelyjä halutaan peruuttaa, syynä tulisi olla sosiaalinen ja ympäristöön liittyvä polkumyynti eikä pelkästään yhteisön edut, ja sen vuoksi ehdotetaan polkumyyntiin liittyvien näkökulmien sisällyttämistä 15 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Lisäksi myös 20 artikla mahdollistaa erityisen arkojen alojen suojelun.

Tarkistus 17
16 artiklan 1 kohta

1. Jos komissio tai jäsenvaltio vastaanottaa tietoja, joiden perusteella saattaa olla perusteltua peruuttaa menettely väliaikaisesti, ja jos komissio katsoo, että tutkimukselle on olemassa riittävät perusteet, komissio ilmoittaa asiasta komitealle.

1. Jos komissio, **Euroopan parlamentti** tai jäsenvaltio vastaanottaa tietoja, joiden perusteella saattaa olla perusteltua peruuttaa menettely väliaikaisesti, ja jos komissio katsoo, että tutkimukselle on olemassa riittävät perusteet, komissio ilmoittaa asiasta komitealle **ja Euroopan parlamentille**.

Perustelu

Euroopan parlamentin asemaa olisi vahvistettava.

Tarkistus 18
17 artiklan 3 kohta

3. Komissio hankkii kaikki tarpeellisina pitämänsä tiedot ja voi tarkastaa saamansa tiedot talouden toimijoilta ja kyseiseltä edunsaajamaalta. Tutkittaessa, onko väliaikainen peruuttaminen perusteltua 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua syystä, käytetään lähtökohtana YK:n, ILO:n ja muiden toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen eri valvontaelinten tekemiä arvioita, huomioita, päätöksiä, suosituksia ja päätelmiä.

3. Komissio hankkii kaikki tarpeellisina pitämänsä tiedot ja voi tarkastaa saamansa tiedot talouden toimijoilta, **merkittävilä kansalaisyhteiskunnan edustajilta, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien**, ja kyseiseltä edunsaajamaalta. Tutkittaessa, onko väliaikainen peruuttaminen perusteltua 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua syystä, käytetään lähtökohtana **muiden Euroopan unionin toimielinten ja** YK:n, ILO:n ja muiden toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen eri

valvontaelinten tekemiä arvioita, huomioita, päätöksiä, suosituksia ja päätelmiä.

Perustelu

Koska etuusmenettelyjen peruuttamisesta voidaan päättää nyt myös liitteessä III lueteltujen yleissopimusten periaatteiden rikkomisen eikä ainoastaan taloudellisten arvioiden perusteella, on välttämätöntä kuulla kansalaisyhteiskuntaa (työmarkkinaosapuolet, kuten ammattiliitot, mukaan lukien) ja muita Euroopan unionin toimielimiä (Euroopan parlamentti mukaan lukien).

Tarkistus 19

26 artiklan 2 a kohta (uusi)

2 a. Komissio laatii tutkimuksen, jossa arvioidaan GSP-järjestelmän vaikutuksia 1 päivän heinäkuuta 2005 ja 1 päivän tammikuuta 2007 välisenä aikana. Tutkimus toimitetaan komitealle, Euroopan parlamentille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle 1 päivään maaliskuuta 2007 mennessä.

Perustelu

Jotta asetusta voidaan asianmukaisesti tarkistaa vuonna 2008, tarvitaan hyvä vaikutusten arviointia koskeva tutkimus kaudelta 2005–2007.

Tarkistus 20

26 artiklan 2 b kohta (uusi)

2 b. Komitea määrittelee vaikutusten arviointia koskevan tutkimuksen sisällön. Tutkimuksen on sisällettävä ainakin seuraavat kohdat:

- vertaileva tutkimus GSP-järjestelmän käyttöasteista tämän asetuksen ja sitä edeltävien asetusten voimassaoloaikana positiivisten ja negatiivisten suuntausten tunnistamiseksi;***
- arviointi graduaation vaikutuksista asianomaisten maiden köyhyysindikaattoreihin;***
- alustava arviointi (extrapolointia käyttäen) graduaation tulevista***

vaikutuksista maihin, jotka todennäköisesti otetaan seuraavan asetuksen voimassaolon aikana todennäköisesti graduaatiojärjestelmän piiriin;

– vertaileva tutkimus GSP-järjestelmän mukaisesta etuuskohtelusta ja Cotonoun sopimuksen AKT-maille antamasta etuuskohtelusta tarkoituksena sisällyttää tarkistettuun asetukseen muutokset, jotka ovat tarpeen joidenkin AKT-maiden talouksien erityislaadun huomioonottamiseksi.

Perustelu

Jotta asetusta voidaan asianmukaisesti tarkistaa vuonna 2008, tarvitaan hyvä vaikutusten arviointia koskeva tutkimus kaudelta 2005–2007. Tutkimukseen olisi sisällytettävä tietyt kohdat, ja ne on lueteltu tässä tarkistuksessa.

Tarkistus 21
26 artiklan 3 kohta

3. Komitea tarkastelee yhteisön yleisen tullietuusjärjestelmän vaikutuksia **1 päivän heinäkuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisen ajan kattavan komission kertomuksen** perusteella. **Kertomuksessa käsitellään kaikkia 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja etuusmenettelyjä.**

3. Komitea tarkastelee yhteisön yleisen tullietuusjärjestelmän vaikutuksia **26 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettun GSP-järjestelmän vaikutuksia arvioivan tutkimuksen** perusteella.

Perustelu

Jotta asetusta voidaan asianmukaisesti tarkistaa vuonna 2008, tarvitaan hyvä vaikutusten arviointia koskeva tutkimus kaudelta 2005–2007.

Tarkistus 22
30 artiklan 1 a kohta (uusi)

1 a. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2501/2001 II osaston 2 ja 4 jakson, III osaston 1 ja 2 jakson sekä IV osaston säännökset pysyvät voimassa niiden maiden osalta, joihin voidaan soveltaa tämän asetuksen II osaston 2 jakson mukaista etuuskohtelua mutta jotka ajanpuutteen

vuoksi eivät ole pystyneet noudattamaan hallinnollisia menettelyjä.

Perustelu

Tämän tarkistuksen tarkoituksena on säilyttää etuuskohtelu maille, jotka tällä hetkellä hyödyntävät GSP-järjestelmän erityisiä kannustusmenettelyjä (huumeita, työntekijöiden oikeuksia tai ympäristöä koskevia), kunnes ne ovat valmiita noudattamaan raskaita hallinnollisia menettelyjä, joita vaaditaan GSP plus -järjestelmän hyödyntämiseksi. Komission mukaan kaikki on valmista 1. heinäkuuta 2005 mennessä. Valmistelijalla ei ole painavia syitä olla uskomatta komissiota ja näin ollen uuden asetuksen voimaantulopäivä (1. heinäkuuta 2005) pidetään voimassa. Valmistelija peruuttaa näin ollen aikaisemmat tarkistuksensa 2, 3 ja 7.

Valmistelija esittää kuitenkin tätä tarkistusta, jotta otettaisiin huomioon taloudellisten toimijoiden tarve ennustettavuuteen ja tulliviranomaisten tarve valmistautua uuden järjestelmän soveltamiseen ja jotta vältettäisiin vaarallisen lainsäädännöllinen tyhjiö, joka syntyy, jos vanha järjestelmä lakkaa olemasta voimassa 30. kesäkuuta 2005 ja uutta järjestelmää ei ole vielä otettu käyttöön.

Tässä asetuksen voimaantuloa koskevassa uudessa muotoilussa otetaan paremmin huomioon WTO:n säännöt ja samalla vältetään edunsaajamaiden ja taloudellisten toimijoiden vahingoittaminen hyvän ennustettavuuden avulla.

Tarkistus 23

30 artiklan 3 a kohta (uusi)

3 a. Komissio toimittaa ehdotuksen tarkistetuksi asetukseksi, joka kattaa ajanjakson 1 päivästä tammikuuta 2009 31 päivään joulukuuta 2011, neuvostolle, Euroopan parlamentille ja talous- ja sosiaalikomitealle 1 päivään kesäkuuta 2007 mennessä. Uudessa ehdotuksessa otetaan asianmukaisesti huomioon 26 artiklan 2 a kohdan mukaisen GSP-järjestelmän vaikutusten arviointia koskevan tutkimuksen tulokset.

Perustelu

Jotta voitaisiin toimia edunsaajamaiden ja taloudellisten toimijoiden esittämän yhden vuoden ennustettavaa ajanjaksoa koskevan vaatimuksen mukaisesti, tarkistettu asetetus olisi hyväksyttävä 1. tammikuuta 2008. Jotta Euroopan parlamenttia ja asianomaisia sidosryhmiä voitaisiin kuulla tarkoituksenmukaisesti, ehdotus olisi jätettävä vähintään kuusi kuukautta tätä ennen (1. kesäkuuta 2007). Näin komissio voisi sisällyttää siihen tulokset vaikutusten arviointia koskevasta tutkimuksesta, joka julkaistaan 1. maaliskuuta 2007. Olisi ihanteellista, jos raportoinnin ja tarkistuksen ajankohdat sisällytettäisiin tuleviin asetuksiin.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Ehdotus neuvoston asetukseksi yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta
Viiteasiakirjat	KOM(2004)0699 – C6-0001/2005 – 2004/0242(CNS)
Asiasta vastaava valiokunta	INTA
Tehostettu yhteistyö	DEVE 11.1.2005
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	Kyllä
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Margrietus van den Berg 2.12.2004
Valiokuntakäsittely	2.12.2004 19.1.2005
Tarkistukset hyväksytyt (pvä)	19.1.2005
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 32 vastaan: 0 tyhjää: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alessandro Battilocchio, Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Nirj Deva, Koenraad Dillen, Alexandra Dobolyi, Fernando Fernández Martín, Michael Gahler, Jana Hybášková, Glenys Kinnock, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Ğirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Luisa Morgantini, Józef Pinior, José Javier Pomés Ruiz, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, María Elena Valenciano Martínez-Orozco, Anna Záborská, Jan Zahradil, Mauro Zani
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Fiona Hall, Alain Hutchinson, Manolis Mavrommatis, Zbigniew Zaleski, Gabriele Zimmer
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	